Súd:	Okresný súd Humenné
Spisová značka:	12C/9/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8313200466
Dátum vydania rozhodnutia:	23. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jozef Engel
ECLI:	ECLI:SK:OSHE:2014:8313200466.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Jozefom Engelom v právnej veci žalobkyne S. I., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou KRAJŇÁK & PARTNERS, s.r.o., Záhradnícka 25, Bratislava proti žalovaným 1. R. K., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX/XX, C., zastúpeného JUDr. Jánom Vrbom, advokátom, Námestie slobody 2, Humenné, 2. C. T., nar. X.X.XXXX, bytom N.. D. S., C., 3. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, o ochranu osobnosti takto

r o z h o d o l :

Žalovaní v 1., 2., 3. rade sú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 15 000,00 eur a trovy konania vo výške 2953,40 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu o zaplatenie sumy 20 000,00 eur z a m i e t a .

Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú p o v i n n í zaplatiť spoločne a nerozdielne sumu 900,00 eur na súdnom poplatku na účet Okresného súdu Humenné v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú p o v i n n í zaplatiť spoločne a nerozdielne sumu 4,30 eur na trovách štátu na účet Okresného súdu Humenné v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 10.1.2013 sa domáhala na žalovaných zaplatenia sumy 35 000,00 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy s tým, že túto sumu predstavovala suma 20 000,00 eur ako nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a zo sumy 15 000,00 eur ako nárok zosnulého, ktorý uplatňovala žalobkyňa podľa § 15 Občianskeho zákonníka.

Žalobu žalobkyňa odôvodňovala tým, že dňa 24.9.2010 o 21.00 hod. žalovaný v 1. rade v miestnej časti E. v C. na štátnej ceste III. triedy v smere na obec T. viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia, e.č. C., keď na priamom úseku cesty pri miernom stúpaní pred rodinným domom č. XXX nereagoval na prekážku, nachádzajúcu sa na ceste a v dôsledku nedostatočného venovania sa vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke v rýchlosti v rozmedzí 85 km za hodinu až 105 km za hodinu zrazil vo svojom jazdnom pruhu bližšie k stredovej čiare bez akejkoľvek reakcie a predchádzajúceho brzdenia tam nachádzajúceho sa chodca E. I., nar. XX.X.XXXX, syna žalobkyne, pravdepodobne v kľačiacej polohe, ktorý bol pod vplyvom alkoholu a v dôsledku utrpených zranení na mieste dopravnej nehody podľahol.

Priamym vinníkom dopravnej nehody bol žalovaný v 1. rade, ktorý viedol osobné motorové vozidlo, pričom žalobkyňa poukazovala na rozsudok Okresného súdu Humenné zo dňa 6.4.2011 sp. zn. 1T/32/2011, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste uzavretú medzi žalovaným v 1. rade a Okresnou prokuratúrou Humenné tak, že žalovaný v 1. rade bol uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149

ods. 1, 2 písm. a, Trestného zákona. Z tohto dôvodu žalobkyňa uplatňovala svoj nárok voči žalovanému v 1. rade ako priamemu vinníkovi dopravnej nehody.

Nárok voči žalovanému v 2. rade žalobkyňa uplatňovala s odôvodnením, že žalovaný v 2. rade je prevádzkovateľom (vlastníkom) osobného motorového vozidla, ktoré v čase dopravnej nehody riadil žalovaný v 1. rade.

Počas konania žalobkyňa rozšírila svoj nárok aj voči žalovanému v 3. rade, a to podaním zo dňa 23.9.2013, pričom pasívnu legitimáciu žalovaného v 3. rade zástupca žalobkyne odôvodňoval ustanovením § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z. a § 15 ods. 1 predmetného zákona.

Žalobkyňa v žalobe poukazovala na to, že zo strany žalovaných došlo k zásahu do práv žalobkyne na ochranu osobnosti najmä do ochrany súkromného a rodinného života, pretože žalobkyňa bola matkou zosnulého E. I., od narodenia až do jeho úmrtia žili v spoločnej domácnosti, a to spoločne aj s ďalším synom žalobkyne . Počas tejto doby sa medzi nimi vytvorili veľmi pevné harmonické, citové väzby s tým, že žalobkyňa prešla so zosnulým synom všetkými jeho životnými fázami, teda od jeho prvých krokov, predškolského obdobia, obdobia školskej výchovy a prípravy na budúce povolanie až do dospelosti. Po smrti manžela sa o žalobkyňu staral jej zosnulý syn spolu so svojím bratom, a keďže žalobkyňa veľmi ťažko znášala smrť svojho manžela, jej zosnulý syn spolu s bratom v tom čase jej boli veľkou oporou.

Neočakávaná smrť zosnulého syna žalobkyne zasiahla samotnú žalobkyňu do takej miery, že jej to spôsobilo dlhodobé nepriaznivé psychické následky, ktoré si neustále vyžadujú psychiatrickú liečbu a užívanie antidepresív, pričom žalobkyňa opakovane prežíva ťažké depresívne stavy spojené s pocitmi frustrácie, šoku, smútku a zúfalstva z neočakávanej smrti svojho syna.

Žalobkyňa v žalobe uviedla, že neoprávneným (protiprávnym) zásahom žalovaného v 1. rade došlo k nezvratnej , nenahraditeľnej a neodčiniteľnej deštrukcii interpersonálnych väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobkyne a tým k intenzívnemu zásahu do práva žalobkyne na súkromie a rodinný život a uvedený zásah ju tak obral o možnosť ďalšieho udržovania a rozvíjania vzťahov so zosnulým synom.

Z týchto dôvodov žalobkyňa uplatňovala nárok na ochranu nemajetkovej ujmy voči žalovaným vo výške 20 000,00 eur s poukázaním na ustanovenie § 11, 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a druhou časťou nároku uplatneného v žalobe bol nárok zosnulého syna uplatňovaného žalobkyňou podľa § 15 Občianskeho zákonníka vo výške 15 000,00 eur.

Vykonaným dokazovaním, a to výsluchom účastníkov konania, svedkov, oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Humenné č.k. 1T/32/2011 súd zistil tento skutkový stav:

Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala na žalovaných zaplatenia sumy 35 000,00 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy s tým, že túto sumu predstavovala suma 20 000,00 eur ako nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a zo sumy 15 000,00 eur ako nárok zosnulého, ktorý uplatňovala žalobkyňa podľa § 15 Občianskeho zákonníka.

Žalobu žalobkyňa odôvodňovala tým, že dňa 24.9.2010 o 21.00 hod. žalovaný v 1. rade v miestnej časti E. v C. na štátnej ceste III. triedy v smere na obec T. viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia, e.č. C., keď na priamom úseku cesty pri miernom stúpaní pred rodinným domom č. XXX nereagoval na prekážku, nachádzajúcu sa na ceste a v dôsledku nedostatočného venovania sa vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke v rýchlosti v rozmedzí 85 km za hodinu až 105 km za hodinu zrazil vo svojom jazdnom pruhu bližšie k stredovej čiare bez akejkoľvek reakcie a predchádzajúceho brzdenia tam nachádzajúceho sa chodca E. I., nar. XX.X.XXXX, syna žalobkyne, pravdepodobne v kľačiacej polohe, ktorý bol pod vplyvom alkoholu a v dôsledku utrpených zranení na mieste dopravnej nehody podľahol.

Priamym vinníkom dopravnej nehody bol žalovaný v 1. rade, ktorý viedol osobné motorové vozidlo, pričom žalobkyňa poukazovala na rozsudok Okresného súdu Humenné zo dňa 6.4.2011 sp. zn. 1T/32/2011, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste uzavretú medzi žalovaným v 1. rade a Okresnou prokuratúrou Humenné tak, že žalovaný v 1. rade bol uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149

ods. 1, 2 písm. a, Trestného zákona. Z tohto dôvodu žalobkyňa uplatňovala svoj nárok voči žalovanému v 1. rade ako priamemu vinníkovi dopravnej nehody.

Nárok voči žalovanému v 2. rade žalobkyňa uplatňovala s odôvodnením, že žalovaný v 2. rade je prevádzkovateľom (vlastníkom) osobného motorového vozidla, ktoré v čase dopravnej nehody riadil žalovaný v 1. rade.

Počas konania žalobkyňa rozšírila svoj nárok aj voči žalovanému v 3. rade, a to podaním zo dňa 23.9.2013, pričom pasívnu legitimáciu žalovaného v 3. rade zástupca žalobkyne odôvodňoval ustanovením § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z. a § 15 ods. 1 predmetného zákona.

Žalobkyňa v žalobe poukazovala na to, že zo strany žalovaných došlo k zásahu do práv žalobkyne na ochranu osobnosti najmä do ochrany súkromného a rodinného života, pretože žalobkyňa bola matkou zosnulého E. I., od narodenia až do jeho úmrtia žili v spoločnej domácnosti, a to spoločne aj s ďalším synom žalobkyne . Počas tejto doby sa medzi nimi vytvorili veľmi pevné harmonické, citové väzby s tým, že žalobkyňa prešla so zosnulým synom všetkými jeho životnými fázami, teda od jeho prvých krokov, predškolského obdobia, obdobia školskej výchovy a prípravy na budúce povolanie až do dospelosti. Po smrti manžela sa o žalobkyňu staral jej zosnulý syn spolu so svojím bratom, a keďže žalobkyňa veľmi ťažko znášala smrť svojho manžela, jej zosnulý syn spolu s bratom v tom čase jej boli veľkou oporou.

Neočakávaná smrť zosnulého syna žalobkyne zasiahla samotnú žalobkyňu do takej miery, že jej to spôsobilo dlhodobé nepriaznivé psychické následky, ktoré si neustále vyžadujú psychiatrickú liečbu a užívanie antidepresív, pričom žalobkyňa opakovane prežíva ťažké depresívne stavy spojené s pocitmi frustrácie, šoku, smútku a zúfalstva s neočakávanej smrti svojho syna.

Žalobkyňa v žalobe uviedla, že neoprávneným (protiprávnym) zásahom žalovaného v 1. rade došlo k nezvratnej , nenahraditeľnej a neodčiniteľnej deštrukcii interpersonálnych väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobkyne a tým k intenzívnemu zásahu do práva žalobkyne na súkromie a rodinný život a uvedený zásah ju tak obral o možnosť ďalšieho udržovania a rozvíjania vzťahov so zosnulým synom.

Z týchto dôvodov žalobkyňa uplatňovala nárok na ochranu nemajetkovej ujmy voči žalovaným vo výške 20 000,00 eur s poukázaním na ustanovenie § 11, 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a druhou časťou nároku uplatneného v žalobe bol nárok zosnulého syna uplatňovaného žalobkyňou podľa § 15 Občianskeho zákonníka vo výške 15 000,00 eur.

Zástupca žalobkyne počas konania zotrval na podanom návrhu v celom rozsahu, pričom poukazoval na to, že zo strany žalovaných došlo k zásahu do práv žalobkyne na ochranu osobnosti, a to konkrétne práva na ochranu súkromného a rodinného života. Právo na súkromie a rodinný život zahŕňa v sebe aj právo na spolužitie s ďalšími osobami predovšetkým s členmi rodiny. Strata jedného z členov rodinného spoločenstva je neodčiniteľnou ujmou postihujúcich všetkých ostatných členov tohto spoločenstva. Z tohto dôvodu žalobkyňa uplatňovala náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000,00 eur.

Zástupca žalobkyne ďalej poukazoval na to, že uvedeným zásahom došlo aj k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti zosnulého, a to konkrétne do práva na život telesnej integrity zosnulého a s poukázaním na ustanovenie § 15 Občianskeho zákonníka sa žalobkyňa ako matka zosnulého domáhala aj náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla zosnulému zásahom do práva na ochranu osobnosti, a to konkrétne do práva na ochranu života a zdravia vo výške 15 000,00 eur.

Podľa zástupcu žalobkyne ide o tak závažný zásah, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia nie je v danom prípade postačujúca a navrhoval, aby súd pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy prihliadol na závažnosť ujmy, teda na smrť syna žalobkyne, na okolnosti, za ktorých došlo k dopravnej nehode a k zásahu do osobnostných práv.

Z výsluchu žalobkyne vyplýva, že dňa 24.9.2010 bola žalobkyňa okolo 21.00 hod. doma sama, lebo jej druhý syn aj s manželkou boli v Č.R.. V tom čase pozerala televízor a okolo 21.00 hod. počula vonku silný rachot a po chvíli ju niečo pomklo, aby sa pozrela, čo sa robí von, a keď sa pozrela vonku cez okno, uviedla vonku na ceste hasičov, záchranku a policajtov a veľa ľudí. Potom prišla za ňou jedna jej

suseda a táto sa jej opýtala, či má doma syna E. a poprosila žalobkyňu, aby sa s ňou išla pozrieť, a tak spolu vyšli až k miestu, kde ležala mŕtvola s tým, že mŕtvola bola prikrytá, a keď ju odkryli, tak uvidela zdevastovanú hlavu mŕtvoly, avšak podľa koženky spoznala, že ide o jej syna E. a následne žalobkyňa odpadla. Žalobkyňa uviedla, že od toho času má psychické problémy, chodí na psychiatriu a nemôže sa s touto skutočnosťou stále vyrovnať. Žalobkyňa uviedla, že nebohý syn E. bol slobodný a bezdetný a žil s ňou v spoločnej domácnosti s tým, že žil s nimi aj mladší syn C., ktorý sa oženil. Žalobkyňa uviedla, že mala veľké citové väzby k synovi E., ktorý jej pomáhal, pretože kvôli zdravotným problémom bola odkázaná na pomoc iných, nebohému synovi varila, prala, žehlila a naopak on jej prejavoval svoju vďaku.

Z výsluchu žalovaného v 1. rade vyplýva, že žalovaný v 1. rade dňa 24.9.2010 riadil osobné motorové vozidlo, ktoré patrí žalovanému v 2. rade, ktorý ho požiadal, aby mu robil šoféra. V predmetný deň boli večer v obci E. v krčme, kde žalovaný v 2. rade si chcel kúpiť cigarety, a keď zistil, že tam nemajú žiadne cigarety, tak sa rozhodli, že pôjdu cigarety kúpiť do obce T., a preto nasadli do auta aj spolu s ďalšími osobami a vybrali sa do obce T.. Žalovaný v 1. rade uviedol, že predtým než auto šoféroval, nepožil žiadne alkoholické nápoje. S autom išli po ceste smerom na obec T. s tým, že vonku bola tma a žalovaný v 1. rade mal zapnuté svetlá, avšak mal pocit, že jedno svetlo mu slabšie svieti. Žalovaný v 1. rade uviedol, že v podstate ani nevidel, žeby nebohý syn žalobkyne ležal na ceste, resp. uviedol, že nevidel nič a zaregistroval to až, keď auto do niečoho narazilo, resp. krátky čas predtým asi 1 sekundu uvidel niečo tmavé na ceste, čo sa nedalo rozoznať, avšak už nemal dostatok času na to reagovať. Po zrážke žalovaný v 1. rade zistil, že narazil do nebohého syna žalobkyne, ktorý už nejavil žiadne známky života.

Zástupkyňa žalovaného v 1. rade poukazovala na to, že okrem žalobkyne si uplatňuje nárok voči žalovanému aj druhý syn žalobkyne C. I. a v prípade vyhovenia obidvoch návrhov by finančná situácia žalovaného v 1. rade bola neúnosná, a to s prihliadnutím na jeho majetkové pomery. Zástupkyňa žalovaného poukazovala na to, že súd má prihliadať na skutočnosť, že škoda nebola spôsobená len výlučným zavinením žalovaného, ale aj z veľkej miery nebohého, pretože v trestnom konaní bolo preukázané, že nebohý ležal na ceste v jazdnom pruhu žalovaného bližšie k stredovej čiare s 3,82 promile alkoholu v krvi, teda s vážnou otravou alkoholu krvi a zároveň nebohý ako účastník cestnej premávky porušil osobitné ustanovenia § 52 ods. 1 Zákona č. 315/1996 Z.z.

Žalovaný v 2. rade sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčasť ospravedlnil.

Žalovaný v 3. rade v písomnom vyjadrení zo dňa 3.10.2013 a počas konania žiadal žalobu zamietnuť voči žalovanému v 3. rade s odôvodnením, že žalovaný v 3. rade nepopiera skutočnosť, že bol poisťovateľom povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu prevádzkou motorového vozidla, a to Škody Octavie C., pričom žalovaný v 1. rade tvrdil, že ku škode došlo nie len výlučným zavineným konaním žalovaného v 1. rade, ale predovšetkým zavineným konaním nebohého syna žalobkyne. V tejto súvislosti žalovaný v 3. rade poukazoval na ustanovenia § 2 a 4 Zákona č. 381/2001 Z.z.

Žalovaný v 3. rade žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného v 3. rade s odôvodnením, že zo žiadneho ustanovenia Zákona č. 381/2001 Z.z. nevyplýva, že by rozsah poistného krytia zahŕňal aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11 Občianskeho zákonníka nie je krytý povinným zmluvným poistením a na podporu svojho tvrdenia žalovaný v 3. rade poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 168/2009 a taktiež sp. zn. 4Cdo 160/2007.

Zároveň zástupkyňa žalovaného v 3. rade poukazovala na to, že povinnosťou súdu je skúmať aj okolnosti, pri ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv a v danom prípade teda skúmať aj otázku spoluzavinenia nebohého.

V súvislosti s nárokom žalobkyne na náhradu sumy 15 000,00 eur zástupkyňa žalovaného v 3. rade žiadala v tejto časti žalobu zamietnuť z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie žalobkyne, pretože podľa žalovaného v 3. rade žalobkyňa nemá aktívnu legitimáciu na uplatnenie tohto nároku, ktorý uplatňovala z dôvodu, že došlo k zásahu do práv zosnulého.

Z výsluchu svedka W. K. súd zistil, že svedok je otcom žalovaného v 1. rade. Svedok uviedol, že nebohého E. I. poznal veľmi dobre z dôvodu, že sú rovesníkmi a spolu chodili aj do základnej školy, potom boli na vojne, chodili spolu na zábavy a jeden čas aj spolu pracovali vo Vihorlate v Medzilaborciach.

Neboho E. I. teda poznal, tento bol slobodný, nikomu neublížil, avšak požíval alkohol, a keď išiel z práce domov tak nevystúpil na zástavke, kde býva, ale na nižnom konci a išiel do pohostinstva.

Z výsluchu svedka C. C. vyplýva, že svedok poznal nebohého E. I., pretože žili v jednej obci s tým, že nebohý E. I. bol kamarátskym človekom. Bližšie sa však dvaja nestretávali. Svedok uviedol, že nebohý E. I. chodil do pohostinstva, kde pracuje svedok v podstate tak ako chodia ostatní chlapi, keď idú z práce, zájdu do krčmy, dajú si pivo a idú domov.

Z obsahu spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/32/2011 vyplýva, že rozsudkom č.k. 1T/32/2011-197 zo dňa 6.4.2011 Okresný súd Humenné schválil dohodu o vine a treste uzavretú medzi obvineným R. K., nar. XX.X.XXXX a Okresnou prokuratúrou v Humennom tak, že obvinený R. K. bol uznaný za vinného, že dňa 24.9.2010 o 21.00 hod. obvinený R. K. v miestnej časti E. v C. na štátnej ceste III. triedy v smere na obec T. viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia, e.č. C., keď na priamom úseku cesty pri miernom stúpaní pred rodinným domom č. XXX nereagoval na prekážku, nachádzajúcu sa na ceste a v dôsledku nedostatočného venovania sa vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke v rýchlosti v rozmedzí 85 km za hodinu až 105 km za hodinu zrazil vo svojom jazdnom pruhu bližšie k stredovej čiare bez akejkoľvek reakcie a predchádzajúceho brzdenia tam nachádzajúceho sa chodca E. I., nar. XX.X.XXXX, syna žalobkyne, pravdepodobne v kľačiacej polohe, ktorý bol pod vplyvom alkoholu a v dôsledku utrpených zranení na mieste dopravnej nehody podľahol, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a, Trestného zákona.

Z obsahu Zápisu o dychovej skúške žalovaného v 1. rade zo dňa 24.9.2010 vyplýva, že žalovaný v 1. rade mal negatívny výsledok merania alkoholu pri zisťovaní dychovou skúškou.

Z obsahu znaleckého posudku č. 94/2010, 26/2010 vypracovaného v trestnom konaní vyplýva, že vyšetrením krvi a moču odobratých pri pitve nebohého E. I. boli zistené metódou plynovej chromatografie a Widmarkovou skúškou v krvi koncentrácia 3,82 promile alkoholu.

Z obsahu znaleckého posudku vypracovaného znalcom z odboru nehôd v cestnej premávke W.. I. C. pod č. 33/2010 vyplýva, že technika jazdy vodiča, teda žalovaného v 1. rade, čo sa týka spôsobu jazdy nebola v súlade s platnými pravidlami o jazde pri pravom okraji vozovky, nakoľko k zrážke s prekážkou došlo v polohe viac pri strede vozovky. Pole črepín z rozbitého skla ľavého svetlometu vozidla odpovedá nárazovej rýchlosti vozidla do prekážky okolo 85 až 105 km za hodinu.

Z obsahu znaleckého posudku ďalej vyplýva nebohý E. I. sa v čase nárazu vozidla nachádzal v priestore vozovky v smere jazdy vozidla v jej pravej časti bližšie k stredovej čiare, v čase nárazu nebol ani vo vzpriamenej, ale ani v ležiacej polohe, bol akoby v skrčenej polohe, pravdepodobne na kolenách, možno i rukách na vozovke s teplom i hlavou nad vozovkou a náraz vozidla smeroval do pravej čiastočnej zadnej strany tela. Poloha, a teda správanie sa nebohého E. I. bolo v rozpore s pravidlami o chodcoch, nakoľko zotrvával vo vozovke a vytváral prekážku pre vodiča vozidla voči pozadiu veľmi málo kontrastnú.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobe bolo potrebné vyhovieť čiastočne.

Podľa § 135 ods. 1, tretia veta O.s.p. súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 15 Občianskeho zákonníka, po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jej osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jej rodičom.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d) ušlého zisku.

Predmetom tohto konania bol nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 20 000,00 eur, ktorú žalobkyňa uplatňovala ako náhradu nemajetkovej ujmy a suma 15 000,00 eur, ktorú žalobkyňa uplatňovala ako nárok zosnulého syna E. I. z dôvodu, že dňa 24.9.2010 o 21.00 hod. žalovaný v 1. rade R. K. v miestnej časti E. v C. na štátnej ceste III. triedy v smere na obec T. viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia, e.č. C., keď na priamom úseku cesty pri miernom stúpaní pred rodinným domom č. XXX nereagoval na prekážku, nachádzajúcu sa na ceste a v dôsledku nedostatočného venovania sa vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke v rýchlosti v rozmedzí 85 km za hodinu až 105 km za hodinu zrazil vo svojom jazdnom pruhu bližšie k stredovej čiare bez akejkoľvek reakcie a predchádzajúceho brzdenia tam nachádzajúceho sa chodca E. I., nar. XX.X.XXXX, syna žalobkyne, pravdepodobne v kľačiacej polohe, ktorý bol pod vplyvom alkoholu a v dôsledku utrpených zranení na mieste dopravnej nehody podľahol, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a, Trestného zákona.

Táto skutočnosť je nesporná a žalovaný v 1. rade bol aj uznaný za vinného z prečinu usmrtenia, čo vyplýva z rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 1T/32/2011-197 zo dňa 6.4.2011.

Bolo teda preukázané, že žalovaný v 1. rade dňa 24.9.2010 zapríčinil dopravnú nehodu, pri ktorej zahynul syn žalobkyne E.O. I., a preto žalovaný v 1. rade ako vodič osobného motorového vozidla nesie zodpovednosť v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka za spôsobenú škodu.

Súd v danom konaní zaviazal na plnenie aj žalovaného v 2. rade s poukázaním na ustanovenie § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý bol vlastníkom, resp. prevádzkovateľom osobného motorového vozidla, ktoré žalovaný v 1. rade šoféroval a s ktorým došlo k dopravnej nehode, a preto je tu daná zodpovednosť žalovaného v 2. rade.

V súvislosti s pasívnou legitimáciou žalovaného v 3. rade súd poukazuje na to, že Súdny dvor EÚ rozsudkami zo dňa 24.10.2013 vo veci Y. C-22/12 a rozsudkom vo veci K. C-277/12 judikoval otázku pasívnej legitimácie žalovaného v 3. rade týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy, pričom z týchto rozsudkov vyplýva, že pod pojmom ujma na zdraví je potrebné rozumieť akúkoľvek ujmu, ak jej náhrada vyplýva na základe zodpovednosti poisteného za škodu z vnútroštátneho práva uplatniteľného v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnostnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú ako

aj psychickú traumu. Súdny dvor EÚ dospel k záveru, že medzi škody, ktoré sa musia z povinného zmluvného poistenia nahradiť patrí aj nemajetková ujma, ak možno náhradu tejto ujmy požadovať podľa vnútroštátneho práva. Z vyššie uvedených rozsudkov vyplýva, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Z týchto dôvodov teda súd dospel k záveru, že v danom prípade bol žalovaný v 3. rade taktiež pasívne legitimovaný v tomto konaní.

V súvislosti s uplatňovaním nárokom žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu zásahu do jej osobnostných práv, je potrebné uviesť, že súčasťou práva na ochranu osobnosti je i právo na súkromie a rodinný život, ktoré v sebe zahrnuje tiež právo na spolužitie s ďalšími osobami, predovšetkým s členmi rodiny. Občianskoprávne sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby upravuje ustanovenie § 13 OZ. Určenie subjektov, na ktoré dopadajú sankcie podľa tohto zákonného ustanovenia, zákonná úprava vymedzuje vzťahom medzi osobou, do ktorej práv na ochranu osobnosti bolo neoprávnene zasiahnuté (môžu ňou byť len fyzické osoby) a osobou, ktorá neoprávnený zásah spôsobila (môžu ňou byť aj právnické osoby). Pri neoprávnenom zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby vzniká osobná väzba medzi oprávnenou osobou na jednej strane a povinnou osobou na strane druhej. Práva a povinnosti vyplývajúce z tohto právneho vzťahu sa viažu výhradne na určitú osobu. Povinnosť poskytnúť zadosťučinenie podľa § 13 OZ je teda subjektívne spätá s tým, kto sa zásahu do týchto práv iného dopustil. Jedná sa preto o výlučne osobnú povinnosť tohto subjektu, ktorá neprechádza na ďalšiu osobu. Občiansky zákonník nemá ani ustanovenie, ktoré by umožňovalo prípadný prechod tejto povinnosti na ďalšiu osobu, ako osobu z tohto hmotnoprávneho vzťahu povinnú. Z uvedených úvah teda vyplýva, že v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej zásahom do osobnostných práv, je v zmysle § 11 a nasl. OZ nositeľom hmotnoprávnej povinnosti ten subjekt, ktorý neoprávnený zásah do osobnostných práv spôsobil (4 Cdo 168/2009).

Z týchto dôvodov mal súd za to, že žaloba žalobkyne, v ktorej sa domáhala zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy bola uplatnená dôvodne vo vzťahu k všetkým žalovaným, avšak súd nepriznal žalobkyni uplatňovanú sumu 20 000,00 eur v celom rozsahu a ponížil nárok žalobkyne na sumu 15 000,00 eur a v prevyšujúcej časti súd nárok žalobkyne v tejto časti o zaplatenie 5000,00 eur zamietol s poukázaním na okolnosti vzniku dopravnej nehody, kedy nebohý syn žalobkyne sa nachádzal pravdepodobne v kľačiacej polohe, na vozovke v smere jazdy vodiča, mal zistené množstvo alkoholu v krvi 3,82 promile a tieto skutočnosti viedli súd k tomu, že ponížil tento nárok žalobkyne. Súd mal teda za to, že aj samotný nebohý E. I. nesie spoluvinu na vzniku dopravnej nehody.

Podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, súd zaviazal všetkých žalovaných zaplatiť uplatňovanú sumu spoločne a nerozdielne.

V druhej časti predmetom žaloby bola suma 15 000,00 eur, ktorú žalobkyňa uplatňovala ako nárok zosnulého E. I., ktorý mal vzniknúť neoprávneným zásahom do práva jej nebohého syna na ochranu osobnosti, a to do práva na ochranu života a zdravia. Podľa názoru súdu v danom prípade ide o osobnostný nárok E. I., ktorý zanikol jeho smrťou a tento nárok neprechádza na dedičov, a preto žalobkyňa podľa názoru súdu nemá aktívnu legitimáciu na uplatňovanie tohto nároku, a preto súd žalobu v tejto časti zamietol.

Predmetom žaloby bola celkom suma 35 000,00 eur (20 000 + 15 000), pričom žalobe bolo vyhovené do výšky 15 000,00 eur, a preto súd v prevyšujúcej časti žalobu o 20 000,00 eur zamietol.

Pretože žalobkyňa bola v konaní oslobodená od platenia súdnych poplatkov, súd v zmysle § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. v znení noviel uložil žalovaným zaplatiť súdny poplatok z priznanej sumy žalobkyni spoločne a nerozdielne, pričom výška súdneho poplatku bola vypočítaná podľa položky 1a Sadzobníka súdnych poplatkov, čo predstavuje 6 % z priznanej sumy 15 000,00 eur, teda 900,00 eur.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. a priznal žalobkyni plnú náhradu trov konania z priznanej sumy s odôvodnením, že rozhodnutie vo veci záviselo od úvahy súdu. Trovy žalobkyne pozostávajú z trov právneho zastúpenia vypočítaných podľa Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. z priznanej sumy vo výške 15 000,00 eur nasledovne:

- 9 úkonov po 320,34 eur (prevzatie veci, podanie žaloby, porada s klientom dňa 9.9.2013, účasť na pojednávaní dňa 9.9.2013, podanie zo dňa 9.9.2013, zmena žaloby zo dňa 23.9.2013, porada s klientom zo dňa 25.11.2013, účasť na pojednávaní dňa 4.12.2013, účasť na pojednávaní dňa 23.1.2014),
- 1 krát paušál po 7,63 eur (prevzatie veci),
- 7 krát paušál po 7,81 eur za úkony vykonané v roku 2013,
- 1 krát paušál vo výške 8,04 eur za úkon vykonaný v roku 2014.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. súd zaviazal neúspešných žalovaných zaplatiť trovy štátu pozostávajúce zo svedočného vyplateného svedkovi C. C. vo výške 4,30 eur, ktoré boli vyplatené svedkovi zo štátnych prostriedkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.